

РЕГІОНАЛЬНЕ ТА ГАЛУЗЕВЕ УПРАВЛІННЯ

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-23>

УДК 353.1

Горблюк Сергій Анатолійович,

доктор наук з державного управління,

доцент кафедри національної економіки та публічного управління

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана,

проспект Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна

e-mail: serhii.horbliuk@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-5031-2497>

Коновал Вадим Олександрович,

кандидат наук з державного управління

директор директорату розвитку Національної програми інформатизації

Міністерства цифрової трансформації України,

вулиця Ділова, 24, Київ, 03150, Україна

e-mail: konoval@thedigital.gov.ua <https://orcid.org/0000-0003-3856-0989>

ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Анотація. У статті проаналізовано засади державної регіональної політики цифрової трансформації України, зокрема нормативно-правову базу, стратегічні документи та регіональні програми інформатизації. Визначено, що впровадження цифрових технологій є ключовим напрямом державної політики, спрямованим на створення умов для розвитку інформаційного суспільства, інтеграції сучасних технологій у публічне управління та забезпечення конкурентоспроможності регіонів. З урахуванням децентралізації влади створюються умови для узгодження політики регіонального розвитку з ключовими напрямками цифрової трансформації, зокрема цифровізацією регіонального управління, розвитком цифрової економіки, впровадженням інноваційних технологій, автоматизацією процесів, розбудовою електронного урядування та формуванням інструментів електронної демократії тощо.

У ході дослідження встановлено, що на регіональному рівні основним інструментом забезпечення цифрової трансформації є регіональні програми інформатизації, які розробляються відповідно до типового проекту такої програми, затвердженого Мінцифри. Станом на 1 січня 2025 р. 16 областей України мають затверджені такі програми, які охоплюють напрями впровадження е-урядування, цифрової інфраструктури, кібербезпеки, цифрової грамотності тощо.

Як цитувати: Горблюк С. А., Коновал В. О. Формування державної політики цифрової трансформації на регіональному рівні. *Державне будівництво*. 2025. № 1 (37). С. 325–339. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-23>

In cites: Horbliuk, S.A., Konoval, V.O. (2025). Formation of state policy for digital transformation at the regional level. *State Formation*, no. 1 (37), 325–339. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-23> [in Ukrainian].

© Горблюк С. А., Коновал В. О., 2025

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0

Виявлено диспропорції у фінансуванні та рівні цифрової зрілості регіонів, що вимагає покращення механізмів координації та забезпечення збалансованого розвитку цифрової інфраструктури на регіональному рівні.

Результати роботи підкреслюють необхідність синхронізації регіональних програм із загальнодержавними пріоритетами, інтеграції європейських стандартів цифровізації та впровадження системи моніторингу ефективності реалізації програм. Ці аспекти є важливими для гармонійного розвитку цифрової держави, забезпечення рівного доступу до сучасних технологій та підвищення ефективності публічного управління.

Ключові слова: *державна політика цифрової трансформації; державна політика цифрового розвитку; державна регіональна політика; цифровий розвиток регіонів; цифровізація державного управління, цифрова трансформація; інформатизація.*

Постановка проблеми. Вироблення державної політики цифрової трансформації України здійснюється на різних рівнях. Забезпечення цифрових перетворень в Україні на регіональному рівні стикається з низкою викликів. Серед основних проблем – нерівномірність цифрового розвитку регіонів, обмежене фінансування регіональних програм, недостатній рівень цифрової грамотності населення і працівників публічної сфери, а також нерозвиненість цифрової інфраструктури у віддалених та сільських районах. Ці проблеми не лише обмежують доступ громадян до сучасних публічних послуг, але й стримують розвиток економіки, соціальної сфери та загалом інтеграцію України у глобальний цифровий простір.

Для всеохоплюючої цифрової трансформації критично важливого значення набуває синхронізація між державними та регіональними пріоритетами цифровізації. На державному рівні визначаються загальні стратегічні напрями, зокрема розвиток електронного урядування, цифрової інфраструктури та кібербезпеки тощо, які мають знайти відображення у регіональних програмах. Водночас регіони повинні враховувати місцеві особливості та потреби, адаптуючи загальнонаціональні завдання до місцевого контексту. Така координація дозволить уникнути дублювання ініціатив, забезпечить оптимальне використання ресурсів і сприятиме досягненню гармонійного цифрового розвитку всієї держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цифрова трансформація державного управління є предметом дослідження багатьох вчених. М. Хаустова акцентує увагу на системному характері державної політики цифровізації, яка повинна базуватися на нормативно-правових актах та забезпечувати цифрову безпеку, права громадян та інтереси суспільства [10]. О. Островий підкреслює роль державного регулювання у вирішенні викликів цифрової трансформації, зокрема у забезпеченні соціально-економічного розвитку через інновації [5].

Ю. Мохова узагальнює ключові пріоритети цифровізації, такі як розвиток електронного урядування, цифрової грамотності та інструментів електронної демократії [3]. Водночас це зумовлює необхідність забезпечення цифрових перетворень на регіональному рівні. У цьому напрямі, І. Макарова, Ю. Пігарєв та Л. Сметаніна наголошують на важливості цифровізації публічного управління для регіонального розвитку, але підкреслюють існування бар'єрів, таких як фінансова нерівність та недостатня інфраструктура [2].

О. Карпенко та його колеги у своїй роботі досліджують цифрові трансформації в країнах із перехідною економікою, наголошуючи на важливості адаптації міжнародного досвіду до національних умов [13]. Їхні висновки є цінними для розуміння викликів і можливостей цифровізації, що актуально для регіонального розвитку України. У світлі цього Н. Панченко розглядає цифрову трансформацію як напрям післявоєнного відновлення, підкреслюючи її значення для сталого розвитку країни [6].

Попри ці та інші наукові дослідження, залишаються невирішеними питання, пов'язані із синхронізацією державних і регіональних пріоритетів цифрової трансформації, упровадження дієвого механізму вироблення державної політики цифрової трансформації на регіональному рівні. Розв'язання цієї проблеми дозволить сформувати цілісну державну регіональну політику, яка сприятиме гармонійному цифровому розвитку України та дозволить досягти кращих результатів.

Мета статті полягає в окресленні засад державної регіональної політики цифрової трансформації України та аналізі регіональних програм для визначення їхньої відповідності стратегічним завданням цифровізації держави.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- проаналізувати нормативно-правову базу та стратегічні документи, які визначають основи державної регіональної політики цифрової трансформації;
- окреслити програмний підхід до забезпечення інформатизації та цифрового розвитку регіонів, який розроблено Міністерством цифрової трансформації України;
- провести порівняльний аналіз регіональних програм інформатизації та цифрового розвитку, їхніх пріоритетів і джерел фінансування.

Застосована методологія і методи. Для досягнення мети статті та виконання поставлених завдань було застосовано міждисциплінарний підхід, що базується на поєднанні методологічних засад державного управління, цифрової трансформації та регіонального розвитку. Дослідження ґрунтується на аналізі нормативно-правових актів, стратегічних документів та регіональних програм інформатизації, що регулюють питання цифровізації регіонів в Україні. У ході дослідження використано загальнонаукові методи (аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняльний аналіз), а також спеціальні методи, такі як: метод контент-аналізу – для аналізу змісту типового проєкту програми інформатизації та затверджених регіональних програм; системний підхід – для інтеграції окремих аспектів цифровізації у цілісну картину, що відображає стан та перспективи цифрового розвитку регіонів; кластерний аналіз – для групування регіонів за рівнем цифрової зрілості, обсягами фінансування та ключовими пріоритетами програм.

Дослідження охоплює аналіз 16 регіональних програм інформатизації, затверджених станом на 1 січня 2025 року. Дані для аналізу були отримані з офіційних джерел, включаючи нормативно-правові акти та відкриті дані, що забезпечило комплексність та надійність отриманих результатів.

Виклад основного матеріалу. Основні засади державної регіональної політики, як складової частини внутрішньої політики України, визначено в

Законі України «Про засади державної регіональної політики» [1]. Відповідно до цього закону, мета державної регіональної політики – це створення умов для динамічного та збалансованого розвитку України і її регіонів, забезпечення соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, створення безпечних умов, а також додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від місця проживання.

Одним із ключових напрямів державної регіональної політики, визначених у статті 6 цього закону, є сприяння цифровій трансформації та цифровому розвитку регіонів [1]. Цей напрям можна розглядати як наскрізний, адже цифрова трансформація сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів, розширює доступ громадян до сучасних послуг, створює нові можливості для економічного зростання та забезпечує інтеграцію регіонів у глобальні цифрові процеси.

Державна регіональна політика реалізується відповідно до визначених напрямів на основі системи взаємопов'язаних документів стратегічного планування. Основний документ – Державна стратегія регіонального розвитку України, яка розробляється на семирічний період. Беручи до уваги децентралізацію владних повноважень і подальшу розбудову територіальної організації влади [12], вона задає рамки для синхронізації політики регіонального розвитку та інших галузевих (секторальних) політик. Зокрема, це стосується сфер, які перебувають у компетенції Міністерства цифрової трансформації України, таких як цифровізація, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, робототехніки та роботизації, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації; впровадження електронного документообігу; розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян; відкритих даних, публічних електронних реєстрів, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, електронних комунікацій та радіочастотного спектра, розвитку інфраструктури широкосмугового доступу до Інтернету, електронної комерції та бізнесу; надання електронних та адміністративних послуг; електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг; розвитку IT-індустрії; розвитку та функціонування правового режиму Дія Сіті; хмарних послуг [9].

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940) [8], спрямована на гармонізацію державної регіональної політики з ключовою політикою Європейського Союзу – політикою згуртованості. Серед довгострокових стратегічних пріоритетів визначено розвиток інституційної спроможності органів місцевого самоврядування на регіональному та місцевому рівнях у сфері цифровізації. Це критично важливо для впровадження інноваційних підходів до публічного управління, модернізації публічних послуг і розширенню доступу до цифрових рішень.

Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах як

стратегічна ціль державної регіональної політики передбачає досягнення оперативної цілі – задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах. За напрямом «Цифрова інфраструктура, адміністративні та інші публічні (електронні публічні) послуги» ця ціль включає такі завдання [8]:

- розвиток мереж доступу до високошвидкісного Інтернету в усіх населених пунктах;

- сприяння модернізації інфраструктури електронних комунікацій з метою мінімізації безпекових ризиків та забезпечення роботи електронних комунікаційних мереж незалежно від централізованого постачання електроенергії;

- забезпечення оприлюднення органами місцевого самоврядування та обласними державними (військовими) адміністраціями публічної інформації у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних (data.gov.ua);

- підвищення рівня цифрової грамотності населення, зокрема шляхом створення можливостей для навчання на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти «Дія. Освіта»;

- сприяння операторам електронних комунікацій в доступі до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики та оренді державного і комунального майна з метою розміщення технічних засобів електронних комунікацій, у відведенні земельних ділянок для розгортання електронних комунікаційних мереж та/або їх інфраструктури тощо;

- сприяння впровадженню цифрових документів у всіх сферах діяльності, у яких необхідна перевірка дійсності документів або отримання копій документів, що посвідчують особу, а також інтеграція віддаленого кваліфікованого електронного підпису (Дія. Підпис) на офіційних веб-ресурсах для авторизації та електронного підпису документів;

- забезпечення доступності для осіб з інвалідністю з порушенням зору, слуху та мовлення офіційних веб-сайтів, реєстрів і електронних послуг, доступ до яких забезпечується через Інтернет, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, заснованих ними підприємств, установ та організацій;

- проведення реінжинірингу адміністративних та інших публічних послуг;

- сприяння розбудові мережі центрів надання адміністративних послуг та забезпечення якісного надання послуг суб'єктам звернення.

Отже, забезпечення якісних і доступних публічних послуг є ключовим аспектом державної регіональної політики, яка спрямована на задоволення потреб населення та створення умов для розвитку згуртованої держави. Напрямок «Цифрова інфраструктура, адміністративні та інші публічні (електронні публічні) послуги» зосереджує увагу на розвитку цифрової інфраструктури, підвищенні цифрової грамотності населення, а також інтеграції електронних послуг та документів у різні сфери державного управління на регіональному рівні. При цьому фокусується увага на забезпеченні громадянам доступу до високошвидкісного Інтернету та модернізації електронних комунікацій для мінімізації безпекових ризиків. Реалізація зазначених завдань передбачає

створення можливостей для широкого доступу до публічних послуг через електронні платформи, що сприятиме спрощенню взаємодії громадян із органами влади, підвищенню ефективності адміністративних процесів і забезпеченню рівних можливостей для усіх громадян, включаючи осіб з інвалідністю. Крім того, органи публічної влади повинні підтримувати розвиток інфраструктури надання публічних послуг, сфери відкритих даних, а також забезпечити реінжиніринг адміністративних послуг, зокрема за допомогою цифрових технологій, що дозволяє значно скоротити час на їх отримання і зробити процеси більш прозорими. Водночас сприяння розбудові мережі центрів надання адміністративних послуг та їх модернізація допоможе забезпечити високий рівень обслуговування суб'єктів звернення, зокрема через інтеграцію електронних послуг та їх доступність і зручність для громадян.

Україна стала однією з перших держав у світі, яка запровадила в 2020 р. посаду CDTO – заступника керівника державного органу з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації. Станом на 1 січня 2025 р. у 18-ти обласних військових адміністраціях призначені відповідні заступники, які координують реалізацію державної політики цифрової трансформації на регіональному рівні. Для вдосконалення знань і навичок чинних та майбутніх CDTO впроваджуються спеціалізовані програми навчання CDTO Campus.

Основою для інтеграції інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у систему публічного управління на всіх рівнях є Національна програма інформатизації як ключовий інструмент державної політики цифрової трансформації України. Як її складові формуються та виконуються регіональні програми інформатизації, що розробляються обласними державними адміністраціями відповідно до Порядку формування та виконання регіональної програми, проекту, робіт з інформатизації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2024 р. № 119 [7]. Проекти зазвичай спрямовані на конкретні, обмежені за територією та часом ініціативи. Натомість програми ґрунтуються на широкій стратегічній рамці або візії, яка визначає спільні цілі та середньострокові напрями дій, охоплюючи різноманітні проекти.

Регіональні програми інформатизації спрямовані на створення, розвиток та інтеграцію інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій з метою розвитку інформаційного суспільства. Замість того, щоб керувати кожним проектом окремо, програмний підхід дозволяє консолідувати зусилля всіх зацікавлених сторін для досягнення спільної мети, а також краще координувати використання матеріально-технічних, інформаційних, фінансових та інших ресурсів. Поєднання різних проектів у програми може створювати синергію, коли результат виявляється більшим, ніж проста сума окремих досягнень. Для процесів цифровізації така синергія набуває засадничого характеру.

Наказом Міністерства цифрової трансформації України від 28 жовтня 2024 р. № 160 затверджено типовий проект регіональної програми інформатизації [4]. Розроблення цього нормативно-правового акту передбачено у повноваженнях

генерального замовника Національної програми інформатизації, визначених статей 5 Закону України «Про Національну програму інформатизації».

Регіональні програми інформатизації розробляється замовниками відповідно до типового проекту програми інформатизації. Структура типового проекту відображена у таблиці 1.

Таблиця 1. – Структурні елементи регіональної програми інформатизації відповідно до її типового проекту, затвердженого Міністерством цифрової трансформації України

Table 1. – Structural elements of the regional informatization program in accordance with its model project approved by the Ministry of Digital Transformation of Ukraine

№	Розділ програми/ Section of the program	Положення, які розкриваються у розділі/ Provisions disclosed in the section
1	Паспорт програми	Заголовок, дата, номер розпорядчого документа про розроблення проекту програми, мета програми, розробник програми, керівник програми, відповідальні за виконання заходів програми, строк виконання програми, джерела та обсяги фінансування.
2	Загальні положення	Передумови розроблення програми відповідно до регіональних особливостей виконання проектів інформатизації державних органів, регіональних аспектів галузевих програм інформатизації, стратегії регіонального розвитку, програм соціально-економічного розвитку регіону та програм інформатизації органів місцевого самоврядування; а також узагальнюється інформація щодо проведених заходів організаційного характеру під час підготовки проекту програми, результатів розгляду пропозицій до нього тощо.
3	Аналіз стану інформатизації та основних тенденцій цифрової трансформації регіону за попередній період; визначення проблем, що потребують розв'язання	Інформація про виконання регіональної програми інформатизації у попередньому періоді (за наявності); стислий огляд стану інформатизації та основних тенденцій цифрової трансформації регіону в секторальному розрізі: публічне управління та адміністрування, освіта, наука, охорона здоров'я, соціальна сфера, культура, спорт, туризм, будівництво, містобудування та архітектура, житлово-комунальне господарство, інфраструктура, захист довкілля, кібергігієна та кібербезпека тощо; проблеми, що потребують розв'язання.
4	Мета, пріоритетні напрями та завдання інформатизації регіону	Обґрунтування мети, пріоритетних напрямів інформатизації, які об'єднують середньо- та короткострокові завдання.
5	Очікувані результати виконання програми	Кількісні та якісні показники виконання програми.
6	Моніторинг та проведення оцінки результативності виконання програми	Порядок збору та аналізу інформації на підставі звітів відповідальних за виконання, періодичність, напрями проведення оцінки результативності Програми, звітування про виконання Програми генеральному замовнику.
	Додаток 1. Перелік завдань, проектів, робіт з інформатизації на три роки	
	Додаток 2. Перелік індикаторів виконання регіональної програми, проекту, робіт з інформатизації	

Узагальнено авторами на основі [4].

Summarized by the authors based on [4].

Регіональна програма інформатизації має розв'язати такі найпоширеніші проблеми [4]:

- недостатній рівень впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у системі публічного управління та адміністрування, ключових секторах розвитку регіону;
- повільні темпи розвитку внутрішніх систем електронного документообігу, інформаційно-аналітичних інструментів та технологій для підтримки ухвалення управлінських рішень у місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування;
- низький рівень прозорості висвітлення інформації та даних у місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування;
- велика кількість застарілої комп'ютерної техніки в місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, заснованих ними підприємствах, установах та організаціях;
- нерозвинена інфраструктура інформатизації на окремих територіях регіону, «цифрова нерівність» у використанні інформаційно-комунікаційних технологій між міськими та сільським територіями, а також населеними пунктами – центрами територіальних громад та населеними пунктами, які віддалені від таких центрів, не залишаючи поза увагою деградовані території [11];
- неналежне забезпечення розвитку та безпеки кіберпростору, інформаційної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури тощо;
- низькі показники фіксованого та мобільного широкосмугового доступу до мережі Інтернет в розрізі окремих населених пунктів територіальної громади, зокрема у сільській місцевості;
- недостатній рівень впровадження проєктів «розумної інфраструктури» у населених пунктах з метою розвитку технологій для публічної сфери та секторальних напрямів: охорони здоров'я, освіти, науки, захисту довкілля тощо;
- невідповідність наявного рівня розвитку інфраструктури та сервісів із підтримки малого і середнього підприємництва до потреб цифрової економіки та населення регіону;
- відсутність об'єктів підтримки малого і середнього підприємництва в сфері цифрової економіки на території регіону;
- недостатня спроможність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших публічних інституцій до впровадження цифрової трансформації регіону;
- низький рівень цифрової грамотності різних категорій громадян, які проживають у регіоні, а також працівників публічної сфери.

Типовими пріоритетами інформатизації регіону визначено такі: 1) розвиток електронного урядування та електронної демократії на регіональному рівні; 2) розбудова інфраструктури інформатизації регіону; 3) стимулювання зростання цифрової економіки і розвиток цифрової грамотності; 4) забезпечення галузевих цифрових трансформацій у регіоні [4].

Проте переліки проблем, пріоритетів і завдань типового проекту регіональної програми інформатизації носять рекомендований характер, не є вичерпними, формується розробниками програми з урахуванням особливостей розвитку регіону.

Станом на 1 січня 2025 р. 16 областей України мають затверджені програми інформатизації на період від 2 до 4 років. Типовий проект цієї програми передбачає трирічний термін дії, що дотримано у 14 областях. Водночас у восьми областях (Вінницька, Житомирська, Запорізька, Миколаївська, Донецька, Луганська, Харківська та Черкаська) відсутні діючі програми інформатизації. Це зумовлено як недостатнім фінансуванням, так і умовами воєнного стану в прифронтових регіонах, що суттєво ускладнюють процес планування та реалізації таких ініціатив.

У таблиці 2 наведено порівняльну характеристику затверджених обласних програм інформатизації в 16 областях України. Представлена інформація включає основні пріоритети, заплановані обсяги фінансування з обласних бюджетів на 2025 р. та ключові об'єкти інвестування. Аналіз цих програм дає змогу оцінити поточний стан цифрової трансформації в регіонах та виокремити певні тенденції.

Аналіз регіональних програм інформатизації областей вказав на варіативність у пріоритетах та об'єктах цифрової трансформації, що здебільшого залежить від наявних обсягів фінансування. Лідерами за фінансовими ресурсами на завдання цифровізації є Дніпропетровська та Одеська області. Вони зосереджуються на масштабних інфраструктурних проектах, таких як дата-центри, системи кібербезпеки та інформаційно-аналітичного забезпечення, автоматизовані робочі місця тощо. Ці проекти мають забезпечити довгострокову цифрову стійкість.

Середній рівень фінансування характерний для таких областей, як Львівська, Київська, Тернопільська, Сумська, Закарпатська та Івано-Франківська. При цьому Львівська область спрямовує кошти на створення мережі точок адміністративних послуг, реєстри територіальних громад та модернізацію інфраструктури. Київщина розвиває резервні хмарні сховища та системи електронного документообігу, а Тернопільщина фокусується на цифрових безбар'єрних центрах і ситуаційному центрі.

Незалежно від рівня фінансування, програми всіх областей акцентують увагу на електронному урядуванні, розвитку цифрової інфраструктури та кібербезпеці. Наприклад, програми Сумської та Полтавської областей включають модернізацію серверного обладнання та підтримку сфери відкритих даних. Програма «Цифрове Закарпаття» виділяється розробкою мобільного додатка «Моє Закарпаття», який створює нові можливості для взаємодії громадян із владою.

Водночас менше фінансування з обласного бюджету на 2025 р. передбачили такі області, як Хмельницька, Волинська та Кіровоградська. Вони планують реалізувати локальні ініціативи, серед яких заходи щодо розвитку системи електронного документообігу, програмного та апаратного забезпечення. Попри обмежене фінансування, ці області демонструють прагнення до пошуку інновацій, зокрема через впровадження концепції «smart region» у Волинській області.

Таблиця 2. – Порівняльна характеристика обласних програм інформатизації щодо пріоритетів, об'єктів та запланованих обсягів фінансування з обласного бюджету (ОБ) на 2025 р.

Table 2. – Comparative characteristics of regional informatization programs in terms of priorities, objects, and planned funding from the regional budget (RB) for 2025

№	Назва програми/ Program name	Пріоритети/ Priorities	Обсяг фінансуванн я на 2025 рік, ОБ, тис. грн/ Funding for 2025, OB, thousand UAH	Об'єкти, на які передбачено найбільше фінансування/ Projects with the most funding
1	Регіональна програма інформатизації «Дніпропетровщина: цифрова трансформація» на 2023-2025 рр.	е-урядування, інформаційні ресурси, ЕК середовище, захист інформації та кібербезпека	188 350,0	регіональний дата-центр, функціонування СІАЗ, ЕКЦ, ліцензійне ПЗ, комплектуючі для ЕКЦ, обласний ситуаційний центр
2	Регіональна програма цифрової трансформації Одеської області на 2024-2026 рр.	інформаційно-комунікаційна інфраструктура, безпечний регіон, публічні послуги, смарт регіон	108 170,0	автоматизовані робочі місця, дата-центр, єдина ІКС органів влади, кіберзахист, Інтернет, платформа IoT, програми ОМС
3	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Львівщина» на 2025-2027 рр.	цифрова інфраструктура; інформатизація публічного управління, цифрова грамотність	15 000,0	мережа точок надання адміністративних послуг, СЕД, реєстри територіальних громад, серверна та мережева інфраструктура, ПЗ
4	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Тернопільщина» на 2025-2027 рр.	е-урядування, інфраструктура, кібербезпека, послуги, цифрова грамотність, галузеві трансформації	9 705,0	ситуаційний центр, цифрові безбар'єрні територіальні центри, ІКС, геоінформаційна система, засоби інформатизації
5	Київська обласна цільова програма «Цифрова Київщина» на 2025-2027 рр.	інфраструктура, е-урядування, освітній простір, кіберзахист, відкриті дані	9 700,0	резервне CLOUD сховище, СЕД, вебпортал «Соціальний паспорт області», сервери
6.	Програма інформатизації Сумської області на 2024-2027 рр.	інфраструктура, е-урядування, безпека, кібербезпека, галузеві зміни, послуги	7 480,0	захист інформації в ІКС, автоматизовані робочі місця, серверне обладнання, ліцензійне ПЗ
7	Регіональна програма інформатизації «Цифрове Закарпаття» на 2023-2025 рр.	е-урядування, е-демократія, інфраструктура, геопортал відкритих даних	6 844,5	єдина геоінформаційна система, мобільний застосунок «Моє Закарпаття», ЄСЕД

8	Регіональна програма інформатизації Івано-Франківської області «Цифрове Прикарпаття» на 2025-2027 рр.	інфраструктура, е-урядування, сервіси та інформаційні системи	5 700,0	геоінформаційна система, обчислювальні мережі, електронні сервіси та системи, кіберзахист
9	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Полтавщина» на 2024-2026 рр.	е-урядування, інфраструктура, кібербезпека, послуги, цифрові навички, цифрова економіка	5 480,0	ліцензії програмних продуктів, комп'ютерне обладнання, вебпортали та сайти, вебпортал ОВА, відкриті дані
10	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025-2027 рр.	е-урядування, відкриті дані, інфраструктура, захист інформації, цифрові можливості	4 000,0	СЕД, кіберзахист, відкриті дані, аналітичний сайт області, комп'ютерна техніка, ПЗ
11	Програма інформатизації Рівненської області на 2024-2026 рр.	послуги, е-урядування, інфраструктура, захист інформації, цифрова грамотність	2 826,4	засоби інформатизації та мережеве обладнання, КСЗІ, база даних містобудівного кадастру, СЕД
12	Регіональна програма інформатизації Херсонської області на 2024-2026 рр.	е-урядування, інфраструктура, галузеві зміни, цифрова грамотність	2 604,8	ІКС, СЕД, локальні обчислювальні мережі та структурні кабельні системи
13	Програма інформатизації Чернігівської області на 2024-2026 рр.	ІК середовище, регіональний е-уряд, захист інформації, безпечний регіон, цифрова грамотність	1 992,0	бухгалтерський облік, вебпортал «Електронна Чернігівщина», корпоративна мережа, СЕД, захист інформації
14	Регіональна програма інформатизації «Цифрова трансформація Хмельниччини» на 2024-2026 рр.	е-урядування, інфраструктура інформатизації	1 500,0	СЕД, утримання хмарного середовища, ліцензійне ПЗ, комп'ютерна техніка
15	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Волинь» на 2023-2025 рр.	цифрові навички, інфраструктура, е-урядування, кібербезпека, цифрові можливості	720,0	геоінформаційна система, ситуаційний центр, «smart region», ліцензії, СЕД
16.	Регіональна програма інформатизації «Цифрова трансформація Кіровоградської області на 2024-2025 рр.»	цифрові проекти, ІК середовище, інформаційна кампанія, кібербезпека та кіберзахист	588,0	обласний ситуаційний центр, інформаційна діяльність, обласний координаційний центр

Узагальнено авторами на основі затверджених програм інформатизації, розміщених на офіційних вебсайтах органів влади.

Summarized by the authors based on approved informatization programs posted on official government websites.

Проаналізовані програми демонструють потенціал областей для підвищення ефективності електронного урядування та розвитку цифрової інфраструктури, але потребують узгодженого підходу для уникнення регіональних диспропорцій. Це включає збільшення фінансування, підтримку та посилення координації на державному рівні.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших досліджень.

Отже, проаналізовані засади державної регіональної політики цифрової трансформації та практичні виміри реалізації програм інформатизації на регіональному рівні дозволяють зробити такі висновки:

1. Державна політика цифрової трансформації в Україні спрямована на створення умов для розвитку інформаційного суспільства та інтеграції сучасних технологій у всі сфери публічного управління. Відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» та Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 рр., одним із ключових напрямів є впровадження цифрових технологій для забезпечення соціальної, економічної та просторової єдності регіонів. Цифрова трансформація визначена як наскрізний інструмент, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів, інтеграції в глобальні процеси та покращенню якості надання публічних послуг.

2. Основою для впровадження цифрових ініціатив на регіональному рівні є програма інформатизації, яка розробляється у відповідності до типового проекту такої програми, затвердженого Міністерством цифрової трансформації України. Цей документ визначає структуру, пріоритети та рекомендовані завдання для регіональних програм, що визначаються за результатами аналізу стану інформатизації та цифрових перетворень. Кожна програма має включати механізми моніторингу та оцінювання її результативності. Такий уніфікований підхід дозволяє забезпечити єдність у плануванні, реалізації та оцінюванні цифрових проектів, сприяючи ефективному використанню ресурсів і досягненню стратегічних цілей цифрової трансформації держави.

3. Станом на 1 січня 2025 року, 16 областей України мають затверджені регіональні програми інформатизації, які охоплюють широкий спектр пріоритетів. Серед них розвиток цифрової інфраструктури, електронного урядування, кібербезпеки, цифрової грамотності тощо. Значна увага приділяється впровадженню систем електронного документообігу, забезпеченню сучасного програмно-апаратного комплексу, розвитку геоінформаційних систем та інтеграції відкритих даних. Фінансово спроможніші регіони мають змогу реалізовувати масштабніші проекти, зокрема створення дата-центрів та ситуаційних центрів. У окремих областях впроваджуються інноваційні рішення, такі як технології «smart region», мобільні додатки для громадян та системи автоматизації управлінських процесів. Водночас спостерігається диспропорція у фінансуванні та рівні цифрової зрілості регіонів, що підкреслює важливість узгодження регіональних ініціатив із загальнонаціональними пріоритетами для побудови цифрової держави.

Результати дослідження дають підстави стверджувати про необхідність широкої наукової дискусії щодо розробки рекомендацій для вирівнювання цифрового розвитку та оцінювання ефективності впровадження програм інформатизації та цифрового розвитку областей, що є важливим напрямом подальших наукових досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
2. Макарова І., Пігарєв Ю., Сметаніна Л. Цифровізація публічного управління на регіональному та міському рівнях. *Актуальні проблеми державного управління*. 2021. 2(83). С. 86–91. DOI: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa2832021237255>
3. Мохова Ю. Л. Реалізація державної регіональної політики в умовах цифровізації державних послуг. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. 11. С. 85–89. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.11.85>
4. Про затвердження Типового проекту регіональної програми, проекту, робіт з інформатизації та Типового проекту програми, проекту, робіт з інформатизації органу місцевого самоврядування : Наказ Міністерства цифрової трансформації України від 28.10.2024 № 160 URL: <https://thedigital.gov.ua/regulations/pro-zatverdzhennya-tipovogo-proektu-regionalnoyi-programi-proektu-robit-z-informatizacziyi-ta-tipovogo-proektu-programi-proektu-robit-z-informatizacziyi-organu-misczevogo-samovryaduvannya>
5. Островий О. Формування державної політики цифрового розвитку: сучасні тенденції та перспективи. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. 3. С. 85–91. DOI: <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2021.3.12>
6. Панченко М. Цифрова трансформація як напрям післявоєнного відновлення та реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України. *Економіка та суспільство*. 2023. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-4>
7. Деякі питання Національної програми інформатизації : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 № 119. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2024-p#n162>
8. Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/940-2024-p#Text>
9. Питання Міністерства цифрової трансформації : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-p#Text>
10. Хаустова М. Державна політика в сфері цифровізації: теоретичний аспект. *Матеріали конференцій МЦНД (26.08. 2022, м. Чернівці, Україна)*. 2022. С. 76–81.
11. Horbliuk S. Formation of regulatory and legal framework for revitalization of degraded territories in Ukraine. *Europolity. Continuity and Change in European Governance*. 2022. 16(1). С. 67–87. URL: <http://europolity.eu/wp-content/uploads/2022/06/Vol-16-no1-3.-HORBLIUK.pdf>
12. Horbliuk S., Brovko O. The territorial and decentralization reform in Ukraine (2014–2020). *Studia Regionalne i Lokalne*. 2022. 2(88). С. 16–30. DOI: <https://doi.org/10.7366/1509499528802>
13. Karpenko O., Zaporozhets T., Tsedik M., Vasiuk N., Osmak A. Digital transformations of public administration in countries with transition economies. *European Review*. 2023. 31(6). С. 569–588. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798723000522>

Конфлікт інтересів.

Автори заявляють, що конфлікту інтересів щодо публікації цього рукопису немає.

Стаття надійшла до редакції 15.03.2025 р.

Стаття рекомендована до друку 28.04.2025 р.

Horbliuk S. A.,

Doctor of Public Administration,

Associate Professor of the Department of National Economy and Public Administration,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,

54/1 Beresteiskyi Avenue, Kyiv, 03057, Ukraine

e-mail: serhii.horbliuk@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-5031-2497>

Konoval V. O.,

Candidate of Public Administration Sciences,

Director of the Directorate for the Development of the National Informatization Program

of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine,

24 Dilova Street, Kyiv, 03150, Ukraine

e-mail: konoval@thedigital.gov.ua <https://orcid.org/0000-0003-3856-0989>

FORMATION OF STATE POLICY FOR DIGITAL TRANSFORMATION AT THE REGIONAL LEVEL

Abstract extended. The article analyzes the foundations of Ukraine's state regional policy for digital transformation, including the regulatory framework, strategic documents, and regional informatization programs. It is determined that implementing digital technologies is a key direction of state policy aimed at creating conditions for the development of an information society, integrating modern technologies into public administration, and ensuring the competitiveness of regions. Considering the decentralization of power, conditions are being created to align regional development policies with key areas of digital transformation, including the digitalization of regional governance, the development of the digital economy, the implementation of innovative technologies, process automation, the expansion of e-government, and the formation of e-democracy tools, among others.

The study found that the primary tool for ensuring digital transformation at the regional level is regional informatization programs developed by the standard project for such programs approved by the Ministry of Digital Transformation of Ukraine. As of January 1, 2025, 16 regions of Ukraine have adopted these programs, which cover the implementation of e-government, digital infrastructure, cybersecurity, digital literacy, and more. Disparities in financing and levels of digital maturity among regions have been identified, requiring improved coordination mechanisms and ensuring the balanced development of digital infrastructure at the regional level.

The study's results emphasize the need to synchronize regional programs with national priorities, integrate European digitalization standards, and implement a monitoring system to assess program effectiveness. These aspects are crucial for the harmonious development of a digital state, ensuring equal access to modern technologies and improving the efficiency of public administration.

Keywords: *state policy for digital transformation; state policy for digital development; state regional policy; digital development of regions; digitalization of public administration; digital transformation; informatization.*

REFERENCES

1. Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky: Zakon Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> [in Ukraine].
2. Makarova, I., Piharev, Yu., & Smetanina, L. (2021). Tsyfrovizatsiia publichnoho upravlinnia na rehionalnomu ta miskomu rivniakh. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*, 2(83), 86–91. DOI: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa2832021237255> [in Ukraine].
3. Mokhova, Yu.L. (2021). Realizatsiia derzhavnoi rehionalnoi polityky v umovakh tsyfrovizatsii derzhavnykh posluh. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 11, 85–89. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.11.85> [in Ukraine].

4. Pro zatverdzhennia Typovoho proektu rehionalnoi prohramy, proektu, robit z informatyzatsii ta Typovoho proektu prohramy, proektu, robit z informatyzatsii orhanu mistsevoho samovriaduvannia: Nakaz Ministerstva tsyfrovoy transformatsii Ukrainy. URL: <https://thedigital.gov.ua/regulations/pro-zatverdzhennya-tipovogo-proektu-regionalnoyi-programi-proektu-robit-z-informatizacziyi-ta-tipovogo-proektu-programi-proektu-robit-z-informatizacziyi-organu-miscevogo-samovryaduvannya> [in Ukraine].
5. Ostrovyi, O. (2022). Formuvannia derzhavnoi polityky tsyfrovoho rozvytku: suchasni tendentsii ta perspektyvy. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriya: Publichne upravlinnia ta administruvannia*, 3, 85–91. DOI: <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2021.3.12> [in Ukraine].
6. Panchenko, M. (2023). Tsyfrova transformatsiia yak napriam pisliavoiennoho vidnovlennia ta realizatsii innovatsiino-investytsiinoho potentsialu Ukrainy. *Ekonomika ta suspilstvo*, 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-4> [in Ukraine].
7. Deiaki pytannia Natsionalnoi prohramy informatyzatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2024-п#n162> [in Ukraine].
8. Pro vnesennia zmin do Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/940-2024-п#Text> [in Ukraine].
9. Pytannia Ministerstva tsyfrovoy transformatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text> [in Ukraine].
10. Khaustova, M. (2022). Derzhavna polityka v sferi tsyfrovizatsii: teoretychnyi aspekt. *Materialy konferentsii MTND*, (26.08.2022; Chernivtsi, Ukraina), 76–81. [in Ukraine].
11. Horbliuk, S. (2022). Formation of regulatory and legal framework for revitalization of degraded territories in Ukraine. *Europolity. Continuity and Change in European Governance*, 16(1), 67–87. URL: <http://europolity.eu/wp-content/uploads/2022/06/Vol-16-no1-3.-HORBLIUK.pdf>
12. Horbliuk, S., Brovko, O. (2022). The territorial and decentralization reform in Ukraine (2014-2020). *Studia Regionalne i Lokalne*, 2(88), 16–30. DOI: <https://doi.org/10.7366/1509499528802>
13. Karpenko, O., Zaporozhets, T., Tsedik, M., Vasiuk, N., & Osmak, A. (2023). Digital transformations of public administration in countries with transition economies. *European Review*, 31(6), 569–588. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798723000522>

Conflict of interest.

The authors declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

The article was received by the editors 15.03.2025.

The article is recommended for printing 28.04.2025.